

πένητες υποκειμεθα, πόθεν άντλοϋμεν παρηγορίαν; Βεβαίως οϋχι τόσον εκ των φίλων. Ίσως κακώς κρίνω τὰ πράγματα, άλλ' άφ' ότου αισθάνομαι έμ αυτόν, οϋδέποτε είδον πάσχοντα φαιδρύνετα εκ των πικραμυθητικών λόγων των φίλων του. Έάν άσθενής, αί παραμυθία των όμοιάζουσι συνήθως πρὸς εκείνας, άς έσχάτως έπαδαφίλειον εις έμέ τόν Ίδιον. «Ω! δέν είναι παραδόξον ότι πάσχετε τούς όφθαλμούς, μοι έλεγον, άφ' οϋ έργάζεσθε τόσον πολύ». Σάς είμαι υπόχρεως διά τās τοιαύτας παρηγορίας σας! Άν πάλιν άπολέσχη προσφιλές πρόσωπον, προσπαθοϋσι να σοι άποδείξωσιν ότι ήτο πολύ μεγάλης ηλικίας, ή άσθενούς κράσεως, και ότι πρέπει άφ' οϋ τὸ δυστύχημα ήτο αναπόδραστον να τὸ λησμονήσης! Παραμυθία, άντι να κατευνάσωσιν, όξύνουσαι την αληθη λύπην.

Ποϋ λοιπόν να εύρωμεν φίλους αληθινούς; Έν τοίς βιβλίοις. Έκει άπαντρώμεν ανθρώπους, οίτινες ύπέφερον, διηγούμενους τās θλίψεις των φίλους, ζήσαντας αιώνας δλοκληρούς πρὸ ημών, αλλά παραμυθοϋντας ημάς, διότι θρηνουσι μεθ' ημών και ταυτιζουσι τās θλίψεις των με τās ημετέρας. Ταϋτα εύρίσκομεν εν τοίς βιβλίοις και πρὸ πάντων εν τῷ κατ' έξοχήν βιβλίῳ, τῷ Εϋαγγελίῳ.

Όταν ή μήτηρ σου άσθενή, όταν ή σύζυγός σου άσθενή, θα τοίς άπευθύνης τās τετριμένες και χυδαίας εκείνας παραμυθητικās φράσεις, ών άνωτέρω έμνήσθην; Οϋχι' ύπάρχει βιβλίον εις τās χείρας άπάντων εύρισκόμενον, γραφέν δέ πρὸς παραμυθίαν των θλιβομένων. Άναγνώσατε εις αϋτάς τὸ Εϋαγγέλιον, και θα κατανοήσητε την αξίαν αϋτοϋ και πόσον ύψηλοί εισιν οί παραμυθητικοί αϋτοϋ λόγοι. Είναι αϋτός ό Χριστός, οίονει άναγεννώμενος εν τῷ βιβλίῳ εκείνῳ, και καθήμενος παρά τὸ προσκεφάλαιον τοϋ άσθενούς, όπως παραμυθήση αϋτόν.

**Π

Αί προρρήσεις των προφητικών ήμερολογίων μέχρις έσχάτων υπό πλείστον παρ' ημίν επιστεϋοντο και έθεωροϋντο ως βασιζόμεναι επί βεβαίαν και άσφαλών πορισμάτων της πείρας και της παρατηρήσεως των άστέρων. Πόσον ή έρριζωμένη ήν ή τοιαυτη πρόληψις καταδεικνύει νομίζομεν επαρκώς ή άκόλουθος περικοπή έφημεριδός εκδιδομένης άλλοτε ένταϋθα, συναριθμουμένης δέ μεταξύ των όπισσων αξίων λόγου δημοσιογραφικών όργάνων, του "Αγγελίου": «Χθές διεδόθη λόγος εις την πρωτεύουσάν ημάς ότι άπέθανεν ό Μεττερνιχος της Αϋστρίας' αν τούτο ήναι αληθές, έπηλήθευσεν ό Καζαμία, ό όποιος έπρόβλεψε κατά τόν Αϋγουστον τόν θάνατον ενός μεγάλου όποκειμένου».

Ό σοφός διευθυντής του ένταϋθα Αστεροσκοπείου κ. Ίούλιος Σμιθ, τῇ ημετέρα παραλήσει συνέταξε την κατωτέρω σπουδαιότατην πραγματείαν περί της αξίας των τοιούτων προρρήσεων. «Ο κ. Σμιθ, παραλείπων την εξέταση των προφητειών περί των εν τῷ μέλλοντι συμβησόμενων, ών τὸ παράλογον και γελοϊον είναι και τοίς άμαθεστάτοις προφανές, καταδεικνύει τὸ άβάσιμον των προγνωστικών του καιροϋ εφαρμοζόμενων επί πολλών και διαφόρων τόπων. Καί εν τῷ Εθνικῷ Ημερολογίῳ του κ. Βρετόυ (1863) έγραψε τὰ ακόλουθα ό έξοχος Γάλλος επιστήμων Μπαμπινέ: "Τὰ μετεωρολογικά προγνωστικά προστρέ-

βουσι μῶμον εις την επιστήμην' επομένως καλώς έπράξατε να μη τὰ καταφορίζητε. Πρὸ πολλοϋ χρόνου ήδη τὰ άπέβαλον και τὰ δημοτικώτερα ήμερολόγια της Αγγλίας. Ίνα πεισθῇ δέ τις κατά πόσον τὰ προγνωστικά ταϋτα είναι άνοπόστατα άρκει μόνον να παρατηρήση, ότι εκάστη χώρα έχει ιδιάζουσαν μετεωρολογίαν λίαν διάφορον της των άλλων χωρών και ότι, εάν ήναι άδύνατον να προΐδη τις περί της άπομοφαιρικής καταστάσεως περιωρισμένου τινός όρίζοντος, πόσω μάλλον να εξάξη γενικόν προγνωστικόν περί άπάσης της ύφηλιου.

«Σάς προτρέπω λοιπόν εν όνόματι του κοινού νοός και της επιστήμης να έπιμείνητε εις την δικαίαν και εύλογον άπόλεισιν τοιούτων ψευδολογιών». Οϋτω καταδικασθέντα υπό της επιστήμης τὰ προφητικά ήμερολόγια, άτινα παρ' ημίν εις εν ή δύο μόνον εύτυχώς περιωρίσθησαν, και ταϋτα παρὰ τοίς άπλουστάτοις καταναλισκόμενα, έλπίζομεν ότι ταχείως θέλουσιν εκλείψει, ως εξέλιπον και περιέστησαν εις λήθην οί περιώνυμοι χρησημοί του Αγαθαγγελίου και του αϋτοκρατόρος Λέοντος περί της τύχης του ημετέρου έθνους.

Σ. τ. Δ.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΩΝ ΤΩΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ

Αί ειδήσεις των ήμερολογίων άναφέρονται εις παντοδαπά πράγματα, άμα μεν εις φυσικά φαινόμενα, άμα δέ εις πολυειδείς του καθημερινού βίου σχέσεις. Τὸ πρώτον είδος έπιλαμβάνεται άστρονομικών πραγμάτων, άτινα δύνανται εκ των προτέρων να ύπολογισθῶσι, και προσέτι μετεωρολογικών προσδιορισμών. Τα δύο ταϋτα θέλομεν νϋν να ύποβάλωμεν εις σύντομον εξέταση, διότι δύναται τις να παραδεχθῇ ότι περί των πραγμάτων τούτων γενική γνώσις και όρθή εκτίμησις και την σήμεραν ως και εις προτέρους χρόνους δέν είναι άρκούντως διαδεδομένη.

Οί άρχικοί όροι της χρονολογίας εύρίσκονται εν τοίς άστρονομικοίς ύπολογισμοίς. Αϋτη σθηριζομένη επί των κατ' άκριβείαν γνωστών νόμων της κινήσεως των οϋρανίων σωμάτων δύναται να προσδιορίση κατά χρόνον τās εν ταίς ιστορικαίς παραδόσεσι μνημονευόμενας εκλείψεις ήλιου και σελήνης' εξαρτάται δέ τὸ μεν εκ του είδους της παραδόσεως, τὸ δέ εκ της άκριβείας των άστρονομικών στοιχείων εάν δύναται τις ή μη άρχαίαν τινά εκλείψιν να προσδιορίση άκριβῶς κατ' έτος, ήμέραν και ώραν. Οϋτῷ συμβαίνει, ως περί μεγάλης τινός εκλείψεως του ΣΤ' αιώνος πρὸ Χριστοϋ έτι και νϋν ή έρευνα δέν έφθασεν εις όριστικόν τέλος, ενῳ εκλείψις τις ήλιου κατά την εποχήν του Περικλέους και εκλείψις τις σελήνης καθ' ον χρόνον ό Νικίας μετὰ του Αθηναϊκοϋ στόλου ήτο έγκλειστος εν τῷ λιμένι των Συρακουσών, δύναται άκριβεστάτα να ύπολογισθῶσι καθ' ήμέραν και ώραν. Μετὰ της αϋτης βεβαιότητος ύπολογίζει ή άστρονομία όμοια φαινόμενα δι' άπώτατον μέλλον. Τὸ πρόβλημα εν ταίς τοιαύταις περιπτώσεσιν άναφέρεται εις άντικείμενον άπλοϋν, οί δέ κατ' αϋτὸ ενεργοϋντες νόμοι είναι ώσαύτως άπλης φύσεως και αμετάβλητοι.

Όταν όμως ό λόγος περί φαινομένων της μετεωρολογίας, περί φαινομένων λοιπόν άτινα